

KESTÄVÄÄ LIIKKUMISTA KOKO SUOMESSA!

***YHTEISTYÖLLÄ SÄÄSTÖJÄ JA ONNISTUMISIA
KOKO PALVELUVERKOLLE!***

LUOTETTAVAT TAKSIKULJETUKSET VARMISTAVAT PALVELUVERKON **TOIMIVUUDEN.**

Kun kunnat ja hyvinvointialueet käyvät avointa vuoropuhelua ja suunnittelevat kuljetuspalvelunsa pitkäjänteisesti, voidaan niiden toimivuus varmistaa myös yllättävissä ja nopeasti muuttuvissa tilanteissa – olipa kyse Kela-kyhydeistä, sosiaali- ja terveyspalveluista tai koululaisten kuljetuksista.

PÄÄTÖKSILLÄ RAKENNETAAN KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA. Kuntien ja hyvinvointialueiden ratkaisut vaikuttavat suoraan myös alueen yritysten elinvoimaan ja sitä kautta koko kuljetuspalvelujen saatavuuteen yksityisillä markkinoilla. Yhteiskunnan valinnat voivat joko vahvistaa yritysten menestystä tai hidastaa sitä – siksi on tärkeää, ettei luonnollinen kysyntä jää jalkoihin silloin, kun julkinen palvelunjärjestäjä tekee ratkaisujaan.

ELINVOIMAINEN SUOMI TARVITSEE REILUT MARKKINAT. Pienessä maassa huoltovarmuus ja asuttavuus voidaan turvata vain, jos eri kokoisille yrityksille annetaan tilaa toimia. Niiden rooli korostuu erityisesti kriiseissä – ja siksi niitä on tuettava myös hyvinä aikoina hajautetuilla ja reiluilla hankinnoilla. Suomi voi olla maailman parhaiten kuljetuspalvelunsa järjestänyt maa, kun yksityisen markkinan mahdollisuudet yhdistetään julkisen kysynnän rinnalle.

LUOTETTAVAT, AMMATTIMAISET KUMPPANIT. Taksiliitto ja paikalliset taksiyhdistykset kulkevat rinnalla kumppanina, jotta kunnille ja hyvinvointialueille löytyy toimivia, kestäviä ja kaikkia hyödyttäviä ratkaisuja.

MALLI TOIMIVISTA RATKAISUISTA ON JO OLEMASSA

Kuljetuspalvelujen suunnittelussa kannattaa ottaa mallia ratkaisuihin, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi niin palvelun tilaajan, taksirytyksen kuin kuljetuspalvelun asiakkaan kannalta. Mallia voi ottaa esimerkiksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) onnistuneesta kilpailutuksesta.

TOIMIVIKSI HAVAITUISSA RATKAISUISSA:

- **Sekä tilausvälityksen että kuljetusten kilpailuskriteereissä painotetaan laatua**, ei pelkkää hintaa.
- **Kuljetuksesta maksettavan korvauksen tulee perustua myös aikaan**, ei pelkästään ajettuun matkaan. Näin autoilijan resurssit on turvattu. Kuljetuspalveluasiakkaat tarvitsevat avustamista, ja palveluntuottajan tulee saada korvaus avustamiseen kuluva ajasta. Tämä malli varmistaa taksin saatavuutta.
- **Kilpailutuksen kriteeristön tulee olla selkeä**. Yrittäjien tulee saada yksiselitteiset palvelukuvaukset ja selkeät pisteytykset. Tilaajan jatkuva valvonta varmistaa laadun.
- **Asiakkaalle tulee turvata saavutettavat tilauskanavat**.
- **Turva hiljaisina aikoina**. Toivetaksipalvelu ja harkitut päivystyskorvaukset varmistavat kuljetuspalveluiden saatavuutta. Toivetaksipalvelussa asiakkaat voivat sopia kuljetuksista suoraan tutun kuljettajan kanssa, jos kuljettaja toimii valitun välitysyhtiön sopimuksen piirissä. Mallista on hyviä kokemuksia Varhassa.
- **Inhouse-yhtiöiden käyttäminen aiheuttaa häiriöitä toimivassa markkinassa ja palveluissa**. Kuljetusvälityksessä on jo kattava tarjonta koko maassa.
- **Yrittäjät ovat alansa asiantuntijoita**. Seuranta ja palaute varmistavat kuljetuspalvelun toimivuuden. Asiakaskokemukset ja yrittäjien kuuleminen auttavat tekemään muutoksia ajoissa.

KETTERÄ, TURVALLINEN KUMPPANINNE

Taksiyritykset ovat kustannustehokkaita ja joustavia kumppaneita kuljetuspalveluiden järjestämisessä. Ne pystyvät vastaamaan nopeasti muuttuviin tarpeisiin paikallisen osaamisensa ansiosta, oli kyse sitten Kela-, sote- tai sivistystoimen kuljetuksista.

Julkisten ostojen osuus on noin 40 % alan liikevaihdosta, joten kilpailutusten ehdot ja sopimusten pituus vaikuttavat suoraan investointihalukkuuteen, erityisesti esteettömissä kuljetuksissa. Kuljetusten hinnoittelun tulee perustua aikaan, ei pelkkään matkaan, koska myös kuljettajan työ ja kaluston käytettävyys vaativat aikaa ja resursseja joka tapauksessa.

VARMISTETAAN ALUEEN ELINVOIMAISUUS KESTÄVILLÄ HANKINNOILLA

Hyvinvointialueiden on tärkeää hankkia kuljetukset ensisijaisesti yksityisiltä markkinoilta. Näin varmistetaan alueen elinvoima, työllisyys ja verotulot. Jos kunnat ja hyvinvointialueet hoitavat kuljetuksia itse, kustannukset karkaavat nopeasti käsistä. Tekniikan avulla yksityiset taksiyritykset pystyvät tarjoamaan tehokasta ja läpinäkyvää palvelua, jonka seuranta ja raportointi ovat reaaliaikaisia.

Päätöksenteossa on huomioitava yritysvaikutukset pitkäjänteisesti, sillä poukkoileva politiikka syö investointeja ja luottamusta.

AITO VUOROPUHELU ENNEN KILPAILUTUKSIA HYÖDYTTÄÄ KAIKKIA

Ennen kilpailutuksia on järjestettävä aito markkinavuoropuhelu, jotta voidaan hyödyntää markkinoiden todelliset mahdollisuudet. Kiireessä tehdyt hankinnat johtavat helposti kalliisiin ja tehotonmiin ratkaisuihin. Hankintaosaamisen kehittäminen on välttämätöntä, jotta saavutetaan yhteinen hyvä.

Kun kunnat ja hyvinvointialueet osaavat kilpailuttaa oikein, syntyy toimivia ratkaisuja, jotka tukevat palvelujen keskittämistä ja tehostamista.

HUOLTOVARMUUDEN VARMISTAMINEN

Taksi on monille ainoa liikkumisen mahdollistaja. Sosiaali- ja terveydenhuollon erityisajoneuvojen, kuten paritaksien, riittävyyden osalta suunnittelu on hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon vastuulla. Yksityisten palveluntuottajien kanssa yhteistyössä pysyy kapasiteetti ja osaaminen valmiudessa.

REILU KILPAILU HYÖDYTTÄÄ KAIKKIA

Inhouse-yhtiöiden käyttö tilausvälityksessä kaventaa markkinoita ja heikentää paikallisten yrittäjien toimintaedellytyksiä erityisesti haja-asutusalueilla. Jos inhouse-yhtiö vie toimintaedellytykset markkinaehtoisilta tilausvälityksiltä, jotka välittävät myös kuluttajakyytejä, heikentyvät myös paikallisten yrittäjien toimintaedellytykset erityisesti haja-asutusalueilla. Inhouse-yhtiöt toimivat kilpailulta suojattuna ja aiheuttavat markkinahäiriöitä sekä kustannusten nousua.

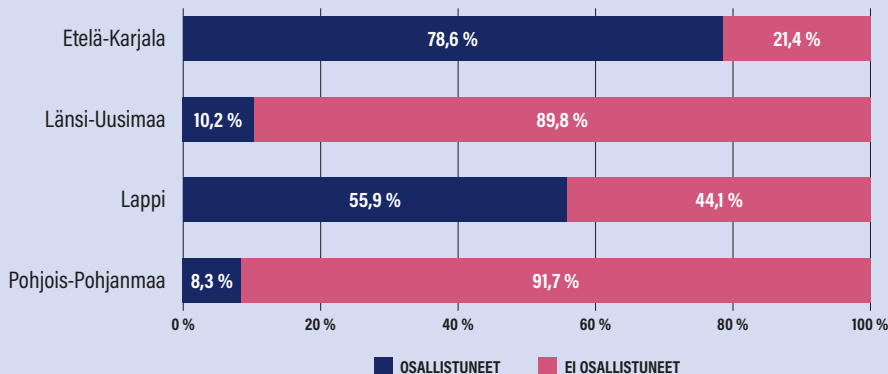
Taksien välitysyhtiöt ovat asiantuntijoita kuljetusten järjestämisessä ja tekniikan hyödyntämisessä. Välitysyhtiöiden käyttö takaa tehokkuuden, seurattavuuden ja joustavuuden. Inhouse-toiminta taas johtaa helposti etenkin hintojen karkaamiseen ja avoimuuden heikkenemiseen.

YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI OSAKSI PÄÄTÖKSENTEKOJA

Alueella toimivien yritysten kannalta on kriittistä, että niiden toimintaedellytyksiä tarkastellaan pitkäjänteisesti. Samalla periaatteella hyvinvointialueen ja kunnan organisaatioiden tulee sitoutua yritysvaikutusten arviointiin päätöksenteossaan, arvioida palveluja tuottavien sektorien yritysten mahdollisuudet toimia myös pitkällä tähtäimellä.

Riittävän pitkät sopimuskaudet mahdollistavat investoinnit. Yrityksille on taattava työrauha, myös toiminnan ennakoitavuuden kautta. Yritysvaikutusten arviointi on oltava kiinteä osa päätösten valmistelua, se on osa hyvinvointialueen elinkeinopolitiikkaa. Ympäröivää aluetta huomioiva hyvinvointialue ymmärtää, että päätösten viipymisellä ja tekemättä jättämisellä on vaikutusta alueen elinkeinonharjoittajiin.

OSALLISTUMINEN KILPAILUTUKSIIN HYVINVOINTIALUEILLA

Taksiyrittäjien kiinnostus hyvinvointialueiden kilpailutuksia kohtaan vaihtelee suuresti alueittain. Yllä olevassa infograafissa on kuvattu taksiyritysten osallistumishakemusten määriä eri hyvinvointialueilla. Lähteenä on käytetty Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n liikenneluparekisteriä ja Tarjouspalveluun jätettyjen hakemusten määriä. Erot osallistumishakemusten jättäneiden osuuksissa ovat huomattavat.

Pohjois-Pohjanmaalla ainoastaan 8,3 prosenttia taksiyrityksistä jätti osallistumishakemuksen, Etelä-Karjalassa lähes 80 prosenttia taksiyrittäjistä haluaa palveluntuottajaksi.

KILPAILUTUSEHDOILLA TÄRKEÄ MERKITYS

Erot taksiyrittäjien halukkuudessa johtuvat kilpailutuksien ehdoista. Merkittävin erottava tekijä on hinnoitteluperuste. Etelä-Karjalassa ja Lapissa korvataan myös asiakkaan avustamiseen kuluva aikaa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Länsi-Uudellamaalla korvataan ainoastaan ajettuja kilometrejä. Pohjois-Pohjamaan kilpailutuksessa oli myös kohtuuttomia sopimusehtoja.

ANNUKKA MICKELSSON

toimitusjohtaja

p. 050 339 0963

annukka.mickelsson@taksiliitto.fi

TUOMO HEINO

hallituksen puheenjohtaja

p. 050 356 2557

tuomo.heino@taksiliitto.fi

TAKSILIITTO.FI

TAKSIT.FI

Löydä oman paikkakuntasi taksit